

**KISA VE UZUN VADELİ
SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

**ANTAKYA
TİCARET VE SANAYİ ODASI
YÖNETİM KURULU**

ARALIK 2018

İÇİNDEKİLER

KISA VADELİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU (TKDK) PROJELERİ.....	1
2. AFRİN BÖLGESİNİN İMARI.....	1
3. TARIM HİBELERİ.....	1
4. BELEDİYE RUHSAT HARÇLARI.....	1
5. ELEKTRİK KESİNTİLERİ.....	1
6. ZİRAAT BANKASININ YARATTIĞI MAĞDURİYETLER.....	2
7. SURİYELİ MÜLTECİLERDEN ETKİLENEN HATAY- ŞANLIURFA ve KİLİS İLLERİNE ÖZEL İSTİHDAM VE TEŞVİK PAKETİ.....	2
8. UÇAK SEFERLERİ.....	5
9. YAYLADAĞI SINIR KAPISININ AÇILMASI.....	6
10. ZEYTİNDALİ SINIR KAPISI.....	6
11. HATAY ALTINÖZÜ ENEK TARIMA DAYALI İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ KURULMA ÇALIŞMALARINA DESTEK VERİLMESİ.....	6
12. HATAY KİTAPÇILAR VE KIRTASIYECİLERİN MAĞDURİYETLERİ.....	7
13. NAKLİYE VE RO-RO TAŞIMACILIĞI.....	8
14. GÖÇ VE ENTEGRASYON BAKANLIĞI KURULMASI.....	10
15. REYHANLI BARAJININ TAMAMLANMASI.....	11

UZUN VADELİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. ALTINÖZÜ ZEYTİN VE ZEYTİN ÜRÜNLERİ İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ.....	12
2. HASSA TÜNELİ VE HASSA ORGANİZE SANAYİ PROJESİ.....	14

KISA VADELİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU (TKDK) PROJELERİ

TKDK Proje başvurularında; İlimizdeki yatırımların artması, istihdam olanaklarının yaratılması amacıyla tüm bürokratik işlemlerin kolaylaştırılması hususunda desteklerinizi arz ederiz.

2. AFRİN BÖLGESİ İMARİ

Afrin Bölgesinin imarında Hatay'lı tüm inşaat firmalarına pozitif ayrımcılık tanınması hususunda desteklerinizi arz ederiz.

3. TARIM HİBELERİ

Türkiye topraklarında bulunan Suriye uyruklu vatandaşların arazilerini, Mal Müdürlüğü ile yapılan resmi arazi kira sözleşmesi yapıldığı ve kira bedeli ödendiği halde, Tarım hibe desteklerinden son iki yıldır faydalanılamamaktadır. Bu konuda desteklerinizi arz ederiz.

4. BELEDİYE RUHSAT HARÇLARI

Belediyemizce işyeri açma ruhsatları için fahiş oranda harç alınmaktadır. Üyelerimiz bu konuda sürekli şikâyet etmektedir.

5. ELEKTRİK KESİNTİLERİ:

İlimizde yaşanan elektrik kesintileri başta sanayi olmak üzere üretim yapan KOBİ'leri ve genel olarak ticareti olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle İlimizde enerji dağıtımı ve elektrik altyapısının güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından, Hatay'daki enerji yatırımları için 2019 yılı bütçesinden ayrılacak payın yükseltilmesini talep etmekteyiz.

6. ZİRAAT BANKASININ YARATTIĞI MAĞDURİYETLER

Antakya Ticaret ve Sanayi Odası olarak Üyelerimizden tarafımıza ulaşmış Ziraat Bankasının bazı uygulamaları çeşitli mağduriyetlere yol açtığı, şöyle ki; Ziraat Bankası aracılığı ile gelen ekspertiz firmalarının “Ekspertiz Ücretlerinin” çok yüksek olduğu Oda Üyelerimizden tarafımıza şikayet konusu olmuştur.

Ayrıca incelenen gayrimenkulün Hatay ilinin sınır, savaş ve risk bölgesi olarak ele alınması değerinin çok altında bir bedel ile değerlendirilip gösterilmesi büyük sıkıntılar doğurmaktadır.

Bankanın müşterilerine sağladığı “0 faiz” ’li kredi kullandırırken karşılığında müşterinin önüne ciddi sıkıntılar getirmekte başta “Hayat Sigortası” kaleminden yüksek ücret alınmakta ve bu zorunlu olmaktan çıkarılıp isteğe bağlı hale getirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Diğer bir konu ise Bankaların tarım için verilen krediden aldığı komisyonun karşılığı % 0,5 iken, Ziraat Bankasının % 2 komisyon alması ciddi mağduriyetlere sebep olmaktadır. Bu hususta desteklerinizi arz ederiz.

7. SURIYELİ MÜLTECİLERDEN ETKİLENEN HATAY- ŞANLIURFA ve KİLİS İLLERİNE ÖZEL İSTİHDAM VE TEŞVİK PAKETİ

Suriye’de ortaya çıkan iç savaş sonrasında 8. yılına yaklaşan Suriye ve Suriyeliler krizinin hemen her boyutu ile en önemli muhataplarından birisi, Suriye ile 911 km’lik sınırı olan Türkiye’dir. Türkiye’ye Suriye’den ilk toplu nüfus hareketi, 29 Nisan 2011 tarihinde Hatay ili Reyhanlı ilçesindeki Cilvegözü sınır kapısından olmuş ve devamında aralıksız olarak devam etmiştir.

İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü verilerine göre geçici koruma kapsamındaki Suriyelilerin iller itibari ile dağılımına baktığımız zaman 20.12.2018 tarihi itibariyle ilk 10 ilin sırasıyla İstanbul, Şanlıurfa, Hatay, Gaziantep, Adana, Mersin, Bursa, İzmir, Kilis ve Konya olduğu görülmektedir. İlk 10 il’deki Suriyeli sayısı Türkiye’deki toplam Suriyelilerin % 78,67’sini oluşturmaktadır.

Türkiye’deki geçici koruma altına alınan toplam Suriyeli sayısı 20.12.2018 tarihi itibariyle 3.617.624 kişiye ulaşmıştır.

Başlangıçta **geçici olduğu düşünülen** ve sonrasında **kalıcı bir hal** alan Suriyeli Göç dalgası, **başta ekonomi, eğitim, iş yaşamı, istihdam, sağlık, güvenlik, yerleşim**

hayatı, elektrik, şehir altyapısı ve trafik ve sosyo-kültürel hayat dâhil olmak üzere pek çok alanda zorunlu ek yükler getirmektedir.

Savaşın başladığı **2011 yılından 2017'ye kadar 295 bini aşan Türkiye doğumlu Suriyeli bebek sayısı, 2018'de günde ortalama 306 doğum** ile devam etmektedir.

Yani Suriyelilerin kalıcılık eğilimleri ve ortak yaşamın kaçınılmazlığı her geçen gün kendisini daha yoğun hissettirmektedir.

Suriyelilerin önemli bir bölümünü çocuk ve genç yaştakiler oluşturmaktadır. Bu kesim Türkiye'de büyümektedir. Aralık 2018 itibarıyla ülkemizde kayıtlı olan **Suriyeli sığınmacıların 585.281'i 0-4 yaş aralığında, 1.138.192'si de zorunlu okul çağındadır. Bu sayının sadece 508.846'sı eğitim görmektedir.**

(Kaynak: AFAD)

Ülkemizde Suriyeliler konusu, bir toplumsal uyum sorunu olarak ele alınmalı; çalışma hayatı, eğitim, barınma, sağlık, belediye hizmetleri, entegrasyon gibi alanları düzenleyecek bütüncül bir politika uygulanmalıdır.

Suriye krizinden en fazla etkilenen ve Suriyelilerin yoğun olarak yaşadığı kentlerin başında Hatay, Şanlıurfa ve Kilis illeri gelmektedir ve bundan dolayı da bu şehirlerde ekonomik sıkıntılar en fazla hissedilmektedir.

İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 220.12.2018 tarihli güncellemesine göre geçici koruma kapsamında Türkiye'de 3.618.624 (Türkiye 'de ki genel nüfusa oranı %4,48) Suriyeli mülteci yaşamaktadır.

Hatay;

- **Nüfusa oran** açısından Kilis'ten sonra **2. sırada** yer almakta;
 1. Kilis'te 117.778 (% 86,40)
 2. **Hatay'da, 443.631 (% 28,16)**
 3. Şanlıurfa'da 453.628 (% 22,84) Suriyeli misafir yaşamaktadır.

Türkiye'de ki Suriyeli Misafirlerin 1.015.037'si yani % 28'i bu üç ilde ikamet etmektedirler.

- **İllere göre** dağılımında ise İstanbul ve Şanlıurfa'dan sonra Hatay **3. sırada** yer almaktadır.

1. İstanbul'da 557.694

2. Şanlıurfa'da 453.628

3. **Hatay'da 443.631** Suriyeli misafir yaşamaktadır.

2011 yılında Türkiye'deki toplam ihracatın % 1,76'lık kısmını karşılayan Hatay, Şanlıurfa ve Kilis, 2017 yılında 0,03 puan düşerek toplam ihracatın % 1,73'ünü karşılar duruma gelmiş ve toplam ihracatını 2 Milyar 355 Milyon \$ seviyesinden 2 Milyar 556 Milyon \$ seviyesine çıkabilmiştir.

Suriye'de yaşanan savaş ve siyasi gelişmeler ihracatımızı olumsuz etkilemiştir. Hatay'da, Suriye'ye olan ihracatın en yüksek seviyesine ulaştığı 2010 yılında bu ülkeye olan ihracat 118 Milyon \$ seviyesinden 2012 yılında 57 Milyon \$ seviyesine gerileyerek yaklaşık 60 Milyon \$ ihracat kaybına yol açmıştır.

Ülkelere göre ihracat rakamlarına baktığımızda Suriye, 2017 yılında 2010 yılına göre % 75'lik artış ve 207 milyon ABD Doları ile Hatay ilinin en fazla ihracat yaptığı ülke konumuna yükselmiştir. Suriye ihracatındaki bu artışın işletmelerde hissedilmesi söz konusu değildir. Bu rakamın büyük çoğunluğu yapılan insani yardımlar, yabancı kuruluşlar veya Suriye vatandaşlarının aralarında yaptıkları ticaret nedeniyle gerçekleşmektedir.

Hatay, Şanlıurfa ve Kilis illerinin ekonomik yapısı içerisinde öne çıkan faaliyetler şöyle sıralanabilir;

Gıda Ürünleri İmalatı bu ürünlerin sahip olduğu sanayinin en az ¼'ünü oluşturmakla beraber, **Hatay** ilinde demir-çelik, imalat sanayi, özellikle makine, filtre, tarım araç-gereçleri, nakliye sektörü, yaş meyve ve sebze, ayakkabı-deri işlemeciliği ve mobilya üretimi;

Şanlıurfa ilinde, Gıda Ürünleri İmalatından sonra, Tekstil ve Hammaddeleri, Elektrik Elektronik ve Hizmet, Yaş Meyve ve Sebze, Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri, Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri bölge sanayisi bakımından öne çıkmaktadır.

Kilis'te ise Hazırgiyim ve Konfeksiyon, Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri, Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri ihracatın en önemli fasıllarındandır.

Bu illerin ihracatında ülkelere göre incelendiğinde, **istikrarlı bir şekilde düşüş** eğiliminde olduğu görülmektedir. Bu illerimizin kişi başına düşen ihracat rakamları hem bölge hem de iller bazında **Türkiye ortalamasının altında** kalmaktadır.

Sürdürülebilir bir ihracat performansı için üretimde yeni ve yenilikçi süreçlerin geliştirilmesi ve hedef odaklı dış ticaret politikalarının uygulanması gerekmektedir.

Bu verilerden hareketle bölge genelinde yaygın olarak yer alan ve üretim teknolojisi ile ürün katma değeri daha düşük durumdaki gıda sanayisinde, ayakkabıcılık sektöründe, mobilyacılık sektöründe daha yüksek teknolojiye dayalı üretim süreçlerinin geliştirilmesi, bu sektörlerin sürdürülebilirlikleri ve dış ticaret rekabetçiliğinin artırılması bakımından, Suriye savaşından en fazla etkilenmiş olan **Hatay, Şanlıurfa ve Kilis illerini kapsayacak şekilde** ve bu sorunlara özgü **“Özel İstihdam ve Teşvik Paketi”** uygulanması kritik öneme sahip olmakla beraber halkımızın ortak beklentisi ve isteğidir. Bu durum genel anlamda orta vadede olumlu sonuçlar doğuracaktır.

8. UÇAK SEFERLERİ

2017 Aralık ayı Havalimanı İstatistiklerine göre, Aralık ayında Hatay Havalimanında iç hat yolcu trafiği bir önceki yılın aynı ayına göre %3 artışla 80.224, dış hat yolcu trafiği 16.624, toplamda 96.848 olmuştur. (DHMİ Genel Müdürlüğü)

2017 yılı Aralık ayında Hatay Havalimanına, iç hat iniş-kalkış yapan uçak trafiği bir önceki yılın aynı ayına göre %1 artışla 604, dış hat uçak trafiği 143 olmak üzere toplamda 747'ye ulaşmıştır.

2017 yılı Aralık ayında Hatay Havalimanı. Yük (kargo+posta+bagaj)trafiği ise toplamda 896 tondur. (DHMİ Genel Müdürlüğü)

2017 yılı sonu 12 aylık gerçekleştirmelere göre; Hatay Havalimanından bir önceki yılın aynı dönemine göre %6 artışla 1.280.164 yolcu hizmet almış, uçak trafiği %2 artışla 9566'ya, Yük (kargo+posta+bagaj)trafiği ise % 5 artışla 13.483 tona ulaşmıştır. (DHMİ Genel Müdürlüğü)

Bu hareketlilik baz alındığında;

- Hatay'a sefer yapan uçak sayısının az olması nedeniyle, uçak biletlerinin **ücreti oldukça yüksektir.**
- Hatay Havaalanı'ndan **Antalya ve Trabzon'a** yeni sefer konması
- **İzmir** seferlerinin **arttırılması**
- **Ankara'ya haftanın 7 günü** günde **2 sefer** düzenlenmesi havaalanı ulaşımı açısından önem arz etmektedir. Bu hususta desteklerinizi arz ederiz.

9. YAYLADAĞI SINIR KAPISININ AÇILMASI

Günümüzde TIR geçişlerine kapalı olan ancak binek araç (araba) ve insan geçişleri yapılmakta olan **Yayladağı Sınır Kapısının da yeniden açılması**, yeni bir koridorla tır geçişlerinin sağlanması, Hatay'ın ekonomisini ve turizmi canlandırarak, ticareti yeniden başlatacak yeni bir gelişme olacaktır. Bu konuda desteklerinizi ve talimatlarınızı arz ederiz.

10. ZEYTİN DALI SINIR KAPISI

08 Kasım 2018 itibarıyla faaliyete geçen Zeytin Dalı Sınır Kapısı'nın bulunduğu yol, Afrin'den sonra en büyük 2. Yerleşim yeri olması nedeniyle stratejik öneme sahiptir. Bu nedenle, sınır kapısının ihracat ve ithalata açılması büyük önem arz etmektedir.

11.HATAY ALTINÖZÜ ENEK TARIMA DAYALI İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ KURULMA ÇALIŞMALARINA DESTEK VERİLMESİ

2011 yılında Hatay Valiliği tarafından İlimiz Altınözü ilçesi Enek köyü bölgesinde toplam 356 hektar alan üzerinde Tarıma Dayalı Hayvancılık İhtisas OSB kurulması ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır.

Hatay Altınözü Enek Tarıma Dayalı İhtisas (Süt) Organize Sanayi Bölgesi yer seçim çalışması tamamlanmış olup, kuruluş protokolü Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın (Tarım Reformu Genel Müdürlüğü) 09.12.2013 tarih ve 50835840.02 sayılı Olur'u ile onaylanarak 12 sicil numarası ile tüzel kişilik kazanmıştır.

Enek TDİOSB nin kurucu ortakları ve katılım payları:

1-Hatay Yat. İzleme ve Koord. Başk.	(%50)
2-Antakya Ticaret ve Sanayi Odası	(%30)
3-Hatay İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	(%10)
4- Altınözü Belediyesi	(%10)

Üretim Yöntemi :

Kurulması planlanan Hatay Altınözü Enek Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi içerisinde 115 adet sütçülük işletmesi,4 adet süt fabrikası (mandıra), 2 adet yem fabrikası, 1 adet soğuk hava deposu ve 5 adet biyogaz tesisi kurulması planlanmaktadır.

Hatay Altınözü Enek Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Kurulma Çalışmaları Kapsamında:

- Bölgenin 1/1000 ve 1/5000 ölçekli İmar planı hazırlanıp ve Bakanlık onayına sunulması çalışmalarına başlanılacak
- Parsel bazında üstyapı modül projesi hazırlanacak,
- İmar planına uygun parselasyon planları hazırlanacak,
- 1/5000 ölçekli genel yerleşim planı hazırlanacak,
- İlgili Kurumlardan; içme ve kullanma suyu, elektrik enerji projesi hazırlanması, dağıtım merkezi yeri yapımı projesi ve Hibrit Enerji Üretimi ve Dağıtımı hususunda gerekli müracaat ve izinler alınacak,
- 2018 yılı içinde Alt Yapı İnşaat Projesi hazırlanacaktır.

Bu konularda yapılan çalışmaların hızlandırılması hususunda desteğinizi arz ederim.

12.HATAY KİTAPÇILAR VE KIRTASIYECİLERİN MAĞDURİYETLERİ

668 sayılı KHK'nın (Kanun Hükmünde Kararname) 1. Maddesinde Milli Güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen FETÖ'ye (Fethullahçı Terör Örgütü) aidiyeti, istihkakı ve irtibatı olan, 2. Maddenin (c) bendinde geçen ekli (3) sayılı listede yer alan gazete ve dergiler ile yayınevi ve dağıtım kanallarının kapatılmış olduğu ve bu doğrultuda Hatay'da ilçeler dahil faaliyet gösteren Kırtasiyecilerden tamamı sınavlara hazırlık kitabı olmak üzere, toplam değeri yaklaşık 3 milyon TL. değerinde kitap toplatılmıştır.

Hatay Kitapçılar ve Kırtasiyeciler Sosyal Yardımlaşma Derneği'nin 20.12.2016 tarihinde Antakya Ticaret ve Sanayi Odasına vermiş olduğu dilekçe üzerine; Antakya Ticaret ve Sanayi Odası olarak, Hatay Valiliği OHAL Bürosuna 30.12.2016 tarih ve 14888 Sayılı yazımız ile birlikte tüm tutanak örnekleri, tarafımıza ulaştırılan dilekçeler ve yaşanan sıkıntılar iletilmiştir.

Hatay Valiliği OHAL Bürosu yukarıdaki bilgiler üzerine; Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu İştirakler ve Gayrimenkuller Daire Başkanlığı'na 17.01.2017 tarih ve 2469 sayılı yazısı ile Kaynak Holding yönetimin TMSF'ye devri ile kayyum atandığı ve TMSF'nin toplatılan bu kitaplarla ilgili hiçbir ödeme yapmadığı ve bu hususta mağduriyetlerin giderilmesini içeren bir yazı yazmıştır.

TMSF'nin 14.02.2017 tarih ve E.3985 sayılı yazısıyla; "Kaynak Holding bünyesindeki şirketlerin tüzel kişiliği Fondan bağımsız olarak devam etmekte olup, bu şirketlere ait yayınlarla ilgili alacak taleplerinin bunların muhatabı ilgi yazı eki listede adresleri verilen şirketlere yapılması gerektiği "şeklinde ilgi yazıya cevap vermiştir.

TMSF'nin yukarıda belirtilen yazısı üzerine; Hatay Kitapçılar ve Kırtasiyeciler Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği yetkilileri Kaynak Holding'e bağlı şirketlerin İstanbul'daki merkezlerine giderek durumu anlatmış fakat herhangi bir sonuç alınamamıştır.

Ekonomik olarak sıkıntı yaşayan esnafın mağduriyetlerin giderilmesi için yaklaşık değeri 3 milyon TL 'yi bulan hiç bir fikri ve siyasi içeriği olmayan, Üniversite, KPSS vb. sınavlara hazırlık kitaplarının aynı veya nakdi karşılıklarının ödenmesinin temin edilmesi hususunda destek ve himmetlerinizi arz ederim.

13.NAKLİYE VE RO-RO TAŞIMACILIĞI

Hatay, Türkiye'nin Ortadoğu'ya açılan kapısı, dünya üretim ve tüketim üsleri arasında geçiş noktasıdır. Hatay, taşımacılık sektöründe Türkiye'nin İstanbul ve Mersin'den sonra **3. büyük filosuyla 8.807 TIR (çekici)** sosyo-ekonomik yapıda ulaştırma sektörünün ön plana çıkmasına sebep olmuştur. Uluslararası eşya taşımacılığı yapan 2018 yılı 7. ay itibariyle **277** firma bulunmaktadır. Türkiye'de C2 belgeli firmaların yaklaşık **%12'si Hatay** da bulunmaktadır.

Suriye'deki iç karışıklıklardan sonra RO-RO şirketlerini ve Türk taşımacısını desteklemek amacıyla, 2012 yılında Ekonomi Bakanlığımız tarafından gemi şirketlerine araç başına 1.000 (\$) dolar teşvik uygulaması başlatılmıştı. Söz konusu destek ile Mısır üzeri RoRo hattı kurulmuştur. Söz konusu teşvik uygulamasının sonraki dönemlerde kaldırılması ile hatta giren gemi şirketleri; mali yetersizliklerden dolayı, istikrarlı sefer düzenleyemeyerek, faaliyetlerini durdurmak zorunda kalmışlardır. Tüm bu sorunlar ve zorunluluklar Hatay'lı nakliyecilerin bir araya gelerek Hatay Ro-Ro A.Ş.'yi kurmuşlardır.

Günümüzde 63 Uluslararası nakliye firması, 2500 TIR kapasitesi ile Hatay Ro-Ro A.Ş.'i coğrafyaya hizmet etmektedir. Süveyş kanalının transit geçilmesi ile transit süre 3 güne düşmüş ancak maliyetlerin artmasından ötürü kapasitede her geçen gün düşüş yaşanmaktadır. Aşağıda verilen maddeler yaşanan düşüşlerin en önemli unsurlarıdır,

- Mısır Ro-Ro hattına verilen teşvik'in kaldırılması, kanal geçiş maliyetinin yüksek olması gibi etkenlerden dolayı nakliyecilerin ödediği navlun bedelinin firmaya yüksek maliyet oluşturması,

- Bazı gıda maddelerine verilen teşvik'in konteynerlere de verilmesi nedeniyle deniz yolu Ro-Ro taşımacılığının deniz yolu konteyner taşımacılığıyla rekabet edememesi,

Öte yandan,

- Suudi Arabistan tarafından verilen sürücü vizelerinde plaka bilgisi yazılması zorunluluğu bulunmakta olup, mevcut uygulamada sürücülerin ancak karadan girişi mümkün olabilmektedir.
- Şoförlere verilen 6 aylık çoklu giriş vizelerinde Suudi Arabistan'ın giriş-çıkış için 14 günlük süreyi 7 güne indirmesi ve sürenin aşılması durumunda cezai işlem uygulanması,
- Suudi Arabistan ve Katar arasında yaşanan sıkıntılardan dolayı Katar'a giden araçların transit gidiş-dönüşü yasaklanmış olup araçların taşınması yüksek maliyetle İran üzerinden yapılmaktadır.
- İskenderun limanından Suudi Arabistan limanına yapılan taşımalarda özellikle Suriye kökenli ihracatçıların artmasından sonra ihraç edilen yükler içinde çıkan uyuşturucu haplar nedeniyle 15 şoför Suudi Arabistan 'da tutuklu bulunmaktadır. Bu etken hem nakliyeciler firmaları hem de şoförleri olumsuz yönde etkilemekte ve Pazar kayıplarına neden olmaktadır.
- Firmaların aldığı C2 kartlarının 98 TL den 300 TL ye çıkartılması, trafik sigorta bedellerinin geçen seneye oranla iki kat artması, karayolu, köprü ve mazot fiyatlarındaki artışlar da nakliyeciler firmalara yüksek maliyet oluşturmaktadır.
- İskenderun limanı Limak Portta Ro-Ro ile taşınacak olan araçların gümrüksel işlemlerinin (X-ray,Tam tespit..vs) maliyetlerinin yüksek olması nakliyeciler firmaları ciddi anlamda maddi zarara sokmaktadır.

Şu an; Türk ihracat ve lojistiğini Ortadoğu'ya bağlayan tek Ro-Ro hattının devamını sağlayabilmek için **2012 yılında Ekonomi Bakanlığımız tarafından verilen 1000 dolarlık (\$) desteğin 1500 dolarlık (\$) olarak tekrar hayata geçirilmesi veya Süveyş kanalı üzerinden yapılan taşımacılığın en az %50 oranında desteklenmesi** bölge ve ülke lojistiği için oldukça büyük önem arz etmektedir. Bu konuda desteklerinizi arz ederiz.

14.GÖÇ VE ENTEGRASYON BAKANLIĞI KURULMASI

Başlangıçta geçici olduğu düşünülen ve sonrasında kalıcı bir hal alan Suriyeli Göç dalgası, başta ekonomi, eğitim, iş yaşamı, istihdam, sağlık, güvenlik, yerleşim

hayatı, elektrik, şehir altyapısı, trafik ve sosyo-kültürel hayat dahil olmak üzere pek çok alanda zorunlu ek yükler getirmektedir.

Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi Müdürlüğü tarafından hazırlanan 2016 Raporuna göre; 2011 yılından bugüne Türkiye’de resmi rakamlara göre **224.750 Suriyeli çocuk doğmuştur**. Suriyelilerin önemli bir bölümünü çocuk ve genç yaştakiler oluşturmaktadır. Bu kesim Türkiye’de büyümektedir.

Kayıtlı olan Suriyeli sığınmacıların **515.116’sı 0-4 yaş aralığında, 1 milyonun üzeri de zorunlu okul çağındadır**. Bu sayının sadece **508.846’sı** eğitim görmektedir. (Kaynak: AFAD)

Tüm bu verilerden hareketle,

Türkiye’de **3.589.327** Suriyeli misafir yaşamaktadır. Göç İdaresi’nin **25 Ekim 2018 tarihli** güncellemesine göre de geçici koruma kapsamındaki Suriyeli misafirlerin ilimizdeki sayıları **438.242’ye** ulaşmıştır.

Türkiye’deki Suriyeli göçmen nüfusunun, Türkiye ‘deki genel nüfusa oranı %4,39 artı % 3 ü de diğer mültecilerden oluşmaktadır.

Hatay’daki Suriyeli nüfusun, Hatay genel nüfusuna oranı **%28,12** dir. Ülkemizde Suriyeliler konusu, bir toplumsal uyum sorunu olarak ele alınmalı; çalışma hayatı, eğitim, barınma, sağlık, belediye hizmetleri, toplumun alıştırılması gibi alanları düzenleyecek bütüncül bir politika uygulanmalıdır.

- Ülkemizde Suriyeliler konusu, bir toplumsal uyum sorunu olarak ele alınmalı; çalışma hayatı, eğitim, barınma, sağlık, belediye hizmetleri, toplumun alıştırılması gibi alanları düzenleyecek bütüncül bir politika uygulanmalıdır. Tüm bu faaliyetlerin Göç ve Entegrasyon Bakanlığı kurularak, Bu bakanlık tarafından koordine edilmesi,
- Bu sebeple, ülkemize gelen Suriyeli genç işgücünü avantaja çevirerek, sanayinin gelişmesinde bir alt yapı yatırımı olan meslekî ve teknik eğitime gerekli önemin verilmesi zorunludur.
- Suriyeli sığınmacıların, Türkçe eğitimi, profesyonel beceriler ile güçlendirilmesi,
- Sığınmacılara, Mesleki eğitimlerin verilmesi,
- İşgücü piyasasında aranan niteliklerin kazandırılması,
- İş arama süreçlerinde destek verilmesi sağlanmalıdır.
- Sosyal faaliyetler vasıtası ile Suriyeli mültecilerin yerel halk ile dayanışma ve diyalog kurmasına aracılık edecek girişimler düzenlenmelidir.

Tüm bu verilerden hareketle," Göç ve Entegrasyon Bakanlığı" kurularak, bu bakanlık tarafından koordine edilmesi büyük bir ihtiyaç teşkil etmektedir. Bu konuda desteklerinizi arz ederiz.

15. REYHANLI BARAJININ TAMAMLANMASI

Hatay, Türkiye'nin ürettiği maydanoz, erik, pazı ve mandalina(satsuma) üretiminde 1 inci sırada yer almaktadır. Amik Ovası, 1 milyon 150 bin dekar büyüklüğü ile Türkiye'nin önemli tarımsal üretim merkezlerinden biridir.

İlimiz günlük ortalama güneşlenme süresinde Türkiye'de en yüksek potansiyele sahip illerden biridir.

Hatay'da 105.388 hektarlık büyüklüğe sahip olan Amik Ovası, bilinçsiz -kontROLSÜZ sulama ve alınmayan önlemler nedeniyle kuraklık sorunu yaşamaktadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün verilerine göre, bu yılın Eylül ayı ülkenin büyük bölümünde olduğu gibi İlimizde de yağışsız geçmektedir.

1995 Yılında Yatırım Programına giren kuraklığa, taşkınlara ve sulama maksatlı Afrin Nehri üzerinde yapılmakta olan Reyhanlı Barajı inşaatının %86'sı tamamlanmış ve çalışmalar halen devam etmektedir. Bugüne kadar çalışmalarda; gövde dolgusunun büyük bir kısmı, ulaşım yolları, kondüviler tamamlanmış olup gövde dolgusuna devam ediliyor. Reyhanlı Barajı ile hem Amik Ovası'nda yer alan 600 bin dekar zirai arazi sulanacak hem de 200 bin dekar saha taşkın zararından koruyacaktır. Reyhanlı Barajı tamamlandığında 2017 yılı birim fiyatları ile milli ekonomiye yıllık 407 milyon 848 bin TL katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Reyhanlı Barajı Sulaması 1. kısım kapsamında 117 bin dekar zirai arazi sulanacak diğer taraftan Reyhanlı Barajı, Afrin Çayı Davutlar Regülatörü ve Derivasyon Kanalı ile Karasu Regülatörü ve Derivasyon Kanalı'nın yapımı da devam etmektedir. Amik Ovasını çoraklaşmadan kurtararak olmasından dolayı Reyhanlı Barajı inşaatı ile Reyhanlı Barajı Sulama inşaatlarının yeterli program ödenekleri temin edilerek, öncelikle bitirilmesi gerekmektedir.

Bu hususta, Kuraklığa ve su taşkınlarına karşı % 86'sı tamamlanan ve yapımı devam eden, Reyhanlı Barajı inşaatının biran evvel tamamlanması ve sulama ihalesinin hızlandırılmasını büyük önem arz etmektedir.

UZUN VADELİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. ALTINÖZÜ ZEYTİN VE ZEYTİN ÜRÜNLERİ İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

İlimiz Antakya /Kuruyer ve Altınözü/Enek sınırları içerisinde bulunan 1.390 dekar büyüklüğündeki alan (yaklaşık olarak ; % 45 şahıs, 620 da (117 dekar Zeytinlik tescilli)), %55 hazine (43 dekar tapulu hazine,726 dekar tapulama dışı hazine, Toplam:770 dekar) için mülga İl Özel İdaresi tarafından yer seçim çalışmaları başlatılması için 27.12.2012 tarihinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına başvurulmuştur. 12-15.03.2013 tarihinde Bakanlığımız elemanlarınca yerinde inceleme yapılmış ve bölgede OSB kurulması ile ilgili. Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünden görüş istenmiştir.

Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün gönderdiği 25.06.2014 tarih ve 131158 sayılı yazıda; bölge planının 17.06.2014 tarihinde Genel Müdürlüklerince onaylanarak yürürlüğe girdiği, söz konusu öneri alan Hatay-Altınözü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası Yönetim ve Gelişme Planında değerlendirildiği ve bölgeleme çalışmasında Yaban Hayatı Geliştirme Sahasının Kontrollü Kullanım Bölgesi olarak ayrıldığı belirtilmiş, konu ile ilgili VII.Bölge Müdürlüğünden alınan 04.07.2014 tarihli yazıda; alınacak ÇED raporuna istinaden kurulacak tesislerin yaban hayatı ve ekosistemi etkileyecek her türlü faaliyet için en az 3 farklı üniversitenin yaban hayatı başta olmak üzere yapılacak yatırımın özelliğine göre Genel Müdürlüğün belirlediği bilim dallarında konusunda uzmanlaşmış öğretim üyelerince EKOSİSTEM DEĞERLENDİRME RAPORU hazırlanması, raporda tesisin yaban hayatı geliştirme sahasındaki hedef tür ve diğer türlerin bu alandaki devamlılığını tehlikeye düşürmeyeceğini ve ekosistemi bozmayacağı sonucuna varılması halinde izin verilebileceği belirtilmiş ve konu Bakanlığımıza bildirilmiştir.

Bakanlığımızca konu Değerlendirme Komisyonunda 01.09.2014 tarihinde görüşülmüş ve 2 kişilik altyapı mühendis gurubu ve 1 jeoloji mühendisinin yerinde inceleme yapmasına karar vermiş, görevliler 10.09.2014 tarihinde yerinde incelemede bulunmuş ve yerinde incelemenin sonunda oluşan kanaat katılanlarla birlikte bir tutanağa bağlanmıştır. Bakanlık alt komisyonu mahalde tutulan komisyon tutanağında belirtilen bölgenin engebesi ve dalgalı olmasından dolayı yarma ve dolgu imalatlarının yapım aşamasında maliyeti arttıracacağı ancak yapım

aşamasındaki artacak maliyetlerin de alana işletme kuracak sanayici tarafından karşılanacağı sanayi sektörü temsilcileri ile yapılan görüşmelerde dile getirildiği belirtilmesi nedeniyle, sanayici temsilcilerinden (dernek, kooperatif) yönetim kurulu kararı ile, bölgenin engebesi ve dalgalı olmasından dolayı yarma ve dolgu imalatlarını yapım aşamasındaki maliyeti arttıracak artacak maliyetlerin de alana işletme kuracak sanayici tarafından karşılanacağı ile ilgili bir taahhünameye ilişkin yönetim kurulu kararının Bakanlığa gönderilmesi istenmiştir. Bölgede faaliyet gösteren Zeytin ve Zeytinyağı Üreticileri Derneğinden alınan Yönetim Kurulu Kararı Bakanlığa 30.09 2014 tarihinde resmi yazı ekinde gönderilmiştir.

İlimizi 10.09.2014 tarihinde ziyaret eden 3 kişilik imar, altyapı ve jeoloji mühendisinden oluşan komisyon görüşleri, Bakanlığımız Yer Seçimi Ön İnceleme Komisyonunda değerlendirmiş ve Komisyon; söz konusu alanın eğim haritası (hâlihazır harita) ve taslak olarak planlama çalışması (parsellerin ve sosyo-kültürel tesislerin nereye konumlanacağı, ulaşım şeması, kaç adet ve hangi tip sanayi parseli olacağını içeren) yapıp Bakanlığa gönderilmesine karar vermiştir.

Konu ile ilgili olarak İl Müdürlüğümüz koordinasyonunda 10.10.2014 tarihinde, YİKOB, DOĞAKA, Antakya Ticaret ve Sanayi Odası, S.S. Hatay Zeytinyağı Prina ve Yan Ürünleri Üretim ve Pazarlama Kooperatifi, Zeytin ve Zeytinyağı Üreticilerini Zeytinyağı Fabrikalarını ve İşletmelerini Koruma Derneği Temsilciler ile bir toplantı düzenlenmiş ve bundan sonra yapılması gereken işlerle ilgili bir yol haritası üzerinde görüşmeler yapılmış ve tavsiye niteliğinde toplantıda alınan karar, toplantıya katılan ilgili kuruluşlara gönderilmiştir. Tavsiye kararında Bakanlığın istediği hâlihazır harita, taslak imar planı, ÇED ve Ekosistem Raporunun YİKOB tarafından, bedelinin ödenmesi hususunun ise Antakya Ticaret ve Sanayi Odası koordinasyonunda toplantıya katılan Oda, Kooperatif, Dernek tarafından karşılanacağı belirtildiğinden, YİKOB yapılacak işlerin startını vermeden önce, işlerin bedelinin ödeneceği hususunda Antakya Ticaret ve Sanayi Odasından olumlu cevap beklenmiş geçen süre içerisinde Sayın Valimiz Ercan TOPACA YİKOB'a hâlihazır harita ve taslak imar planının yapılması talimatını vermiş ve YİKOB hizmet satın almak suretiyle bu işlemleri yaptırmış ve Nisan 2015 ayı içinde yapılan halihazır harita ve taslak plan Bakanlığa gönderilmiştir. Bakanlık yer seçimi ön inceleme komisyonu tarafından yapılması istenen yukarıda belirtilen hâlihazır harita ve taslak imar planı, Bakanlık Komisyon tarafından incelenmiş ve söz konusu yerde imar ve altyapı kurulumu işletilebileceği kanaati oluşması nedeniyle,

Bakanlığımız koordinasyonu ile yer seçimine ilişkin farklı kamu kurum temsilcilerinden oluşan Yer seçim Komisyonu teşekkül ettirilmiş ve 25.06.2015 tarihinde kurumlarından oluşan Yer Seçim Komisyonu yerinde inceleme yapacaktır.

Organize Sanayi Bölgesi olması için önerilen alan, yer seçimine katılan kamu kurum temsilcilerinin olumsuz bir görüş bildirmemesi ve ÇED raporu alınması (ihtisas OSB olması nedeniyle), Doğa Koruma ve Milli Parklar VII.Bölge Müdürlüğünün ÇED raporu doğrultusunda belirleyeceği 3 üniversiteden EKOSİSTEM DEĞERLENDİRME RAPORU alınması ve uygun görülmesi, gözlemsel jeolojik etüt raporu hazırlanması ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca onaylanması, tapulama dışı arazilerin tapuya tescil edilmesi halinde yer seçimi kesinleşecek, Bakanlığın izniyle OSB yönetimi oluşturularak tüzel kişilik kazanacaktır. Tüzel kişilik kazanan OSB yönetimi hazine arazilerini harca esas değer üzerinden Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nden talep edecek, şahıs arazileri Bakanlıktan kamu yararı kararı alınarak istimlak edilecektir. Organize Sanayi Bölgesi içerisinde kalan arazilerin mülkiyetinin OSB Tüzel Kişiliği adına geçmesinden sonra, bölgenin imar planı yapılarak, bölgeye altyapı hizmetleri getirilmesini takiben parsellerin yatırımcılara tahsisinin sağlanması beklenmektedir.

Bu konuda yapılan çalışmaların hızlandırılması hususunda desteklerinizi arz ederiz.

2. HASSA TÜNELİ VE HASSA ORGANİZE SANAYİ PROJESİ

Amanos dağları geçilerek İskenderun Limanı ile Kırıkhan, Hassa, Gaziantep Bölgesini birbirine bağlayacak olan Hassa Tünel projesinin Hatay ve bölge ekonomisine canlılık kazandıracığı ve bu proje Hatay'ın komşuları olan, sadece Kilis'i, Gaziantep'i, Kahramanmaraş'ı değil, Adıyaman ve Şanlıurfa'ya kadar olan çok geniş bir coğrafyayı kapsayacak bir projedir.

Hassa tüneli ile beraber Gaziantep, Kilis, Kırıkhan, İskenderun hattından aşağı yukarı 85 kilometre tasarruf edilecektir.

Gaziantep, Nurdağı, İskenderun güzergâhından 62 kilometre tasarruf edilecektir.

Yine Gaziantep, Nurdağı, Osmaniye ve İskenderun güzergâhından 68 kilometre, Kahramanmaraş, Nurdağı, Kırıkhan, İskenderun güzergâhından da 35 km tasarruf edilecektir.

Bu durum uluslararası rekabette, yatırımcıya, sanayiciye, üreticiye fayda sağlayacaktır.

Bu iller de, bizim kadar bu projenin bir an evvel bitmesini bekliyorlar.

Çünkü yüzlerce, binlerce kamyon yükü buradan limana ulaşacak olup, ulusal ve uluslararası pazarlara açılmayı hedefleyen sanayicilerin, ulaşımdan tasarruf etmesiyle, taşıma maliyeti de düşecektir.

Hassa Tüneli projesi kapsamında yapılacak yolun toplam uzunluğu 31 km olup, proje kapsamında yapılacak olan 4 adet tünelin toplam uzunluğu ise 19 bin 327 metre planlanmıştır. İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Projelerini İskenderun körfezine bağlayacak olan bu proje ülkemiz ekonomisine büyük katkı sağlayacaktır.

Tünel projesi ile ilgili yapım ve ihale çalışmaları devam eden proje yapım çalışmalarının hızlandırılması ve Hassa Organize Sanayi Bölgesi yapımıyla birlikte planlanması büyük önem arz etmektedir.

Hassa Tünel Projesinin devamı niteliğindeki Hassa'da bulunan yaklaşık 80.000 dekarlık hazine arazisinin sanayi alanı olarak yatırıma açılması ve Organize Sanayi Bölgesi kurulması için tahsis edilmesi İlimiz ve bölgemiz için çok büyük bir önem taşımaktadır. İlk etapta Hassa'daki yer tespiti yapılan 45.000 dekarlık alanın Organize Sanayi Bölgesi ve beraberinde Hatay Serbest Bölgesi olarak planlanarak açılması ülkemizin sanayisi için büyük önem arz etmektedir.

Yer seçimi için önerilen; İlimiz Hassa ilçesi leçelik bölge sınırları içerisinde ve 1/25.000 ölçekli (1/100.000 Ölçekli Topografik Harita O37) Antakya O37-a3, O37-a4 ve O37-d1 topografik haritada yer alan toplam 8601,60 Ha. alanda OSB yer seçimi için Bakanlığa müracaat edilmiştir. Bakanlıkça OSB Yer Seçimi ön çalışması yaparak, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün görüşleri doğrultusunda sınırları yeniden belirlenen 4268 Ha. alanda 18.02.2016 tarihinde Yer Seçimi Komisyonu inceleme yapmış ve 4268 Ha. Büyüklüğündeki alan OSB yeri olarak uygun bulunmuştur.

Yer seçimi incelemesi yapılan 4268 Ha. alanın ilk etapta Bakanlıkça 1377 Ha. kısmı OSB alanı olarak kesinleşmiş ve 24.05.2017 tarihinde 329 sicil numarası alarak tüzel kişilik kazanmıştır.

1377 Ha. OSB alanının İmar Planına Esas Jeolojik Etüt Raporu ve Halihazır Harita çalışmaları tamamlanmıştır. OSB'nin 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı leke değişikliği yapılarak Büyükşehir Belediye Meclisince onaylanmış olup, askı süreci tamamlanarak yürürlüğe girmiştir. OSB alanının 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Müteşebbis Heyet'in katılımı ve arsa ön tahsis talebinde bulunan yatırımcıların sektör grubu dikkate alınarak hazırlanmış olup, Bakanlık ön incelemesine sunulmuştur.

OSB alanının tamamı Hazine arazisi olup, Milli Emlak Genel M¼d¼rl¼g¼'nden satışı talep edilmiş olup, süreç devam etmektedir.

Hassa OSB'nin M¼teşebbis Heyetinde,

- **% 72 Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı,**
- **% 10 Hassa Belediyesi,**
- **% 6 Antakya Ticaret ve Sanayi Odası,**
- **% 12 Kırıkhan Ticaret ve Sanayi Odası yer almaktadır.**

Hassa OSB'den 452 adet yatırımcı 2349 Ha. büyüklüğünde arsa talebinde bulunmuştur.

Bu konuda yapılan çalışmaların hızlandırılması hususunda desteklerinizi arz ederiz.

Saygılarımla.

Hikmet ÇİNÇİN
Antakya Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı